

KAKO NAČRTOVATI PODNEBNO ODPORNA NASELJA?

IZBOR RASTLIN ZA ZASADITVE JAVNIH POVRŠIN

Peter RIBIČ, *Biotehniški center Naklo*

MNVP, Ljubljana, 09.12.2025

SPREMENJENE KLIMATSKE RAZMERE

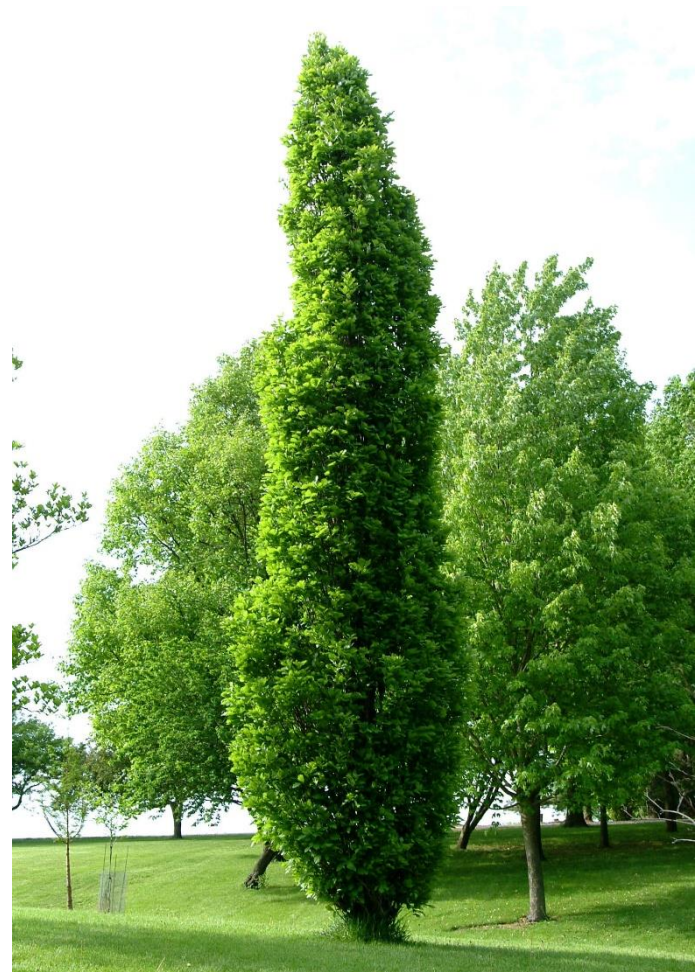
- ◉ Vedno večji delež toploljubnih rastlin v javnih nasadih

IZBOR DREVNINE V ZASADITVAH ZADNJIH LET

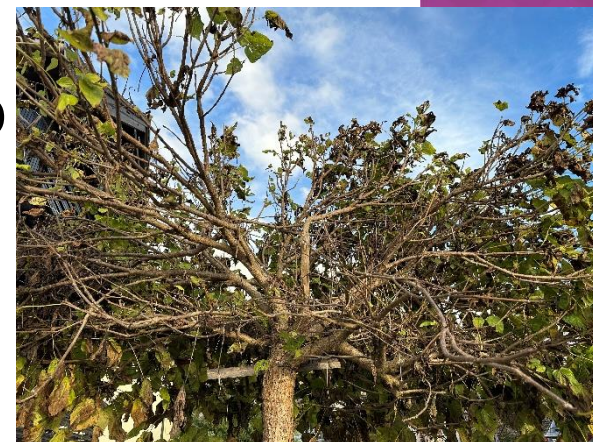
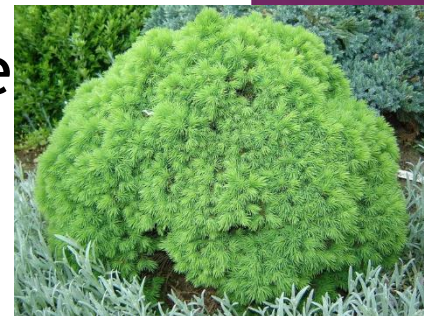
- ◉ Nove in tujerodne sorte, namesto avtohtonih vrst;
- ◉ Izjemen porast uvoza iz tujine (Italija, Madžarska);
- ◉ Različne forme, oblike in barve (pisanolistnost);
- ◉ Pre-malo zelenega polnila in debele sence v mestnih središčih (smetenje, nega);
- ◉ Uporaba sort in manjših dreves, namesto velikih dreves, ki nudijo zavetje in senco;
- ◉ Veliki projekti - pogosto zasajena preprosta drevnina (*Betula sp.*).

FORME, BARVE, SORTE

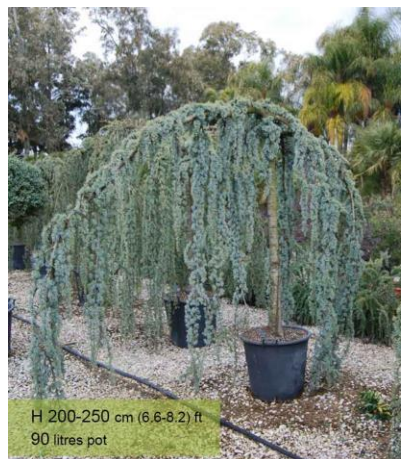

OPAŽAMO TREND NE-ODPORNOSTI NA KLIMATSKE SPREMEMBE

- Prilagajanje eksotičnih vrst na naš klimatski pas
- Uvoz neprilagojene in neutrjene drevnine
- Sušenje v poletnih mesecih
- Občutljivost na vremenske neprilike
- Posledično kratka življenjska doba drevnine in s tem povezani stroški obnove
- Piramidalna oblika razrasti še vedno najbolj odporna na padavine in veter

MEDITERANSKE VRSTE PRODIRAJO V CELINSKI PROSTOR

ZAKAJ NOVE VRSTE IN SORTE?

- ◉ Iskanje vedno novega (barve, oblike razrasti, odpornost na bolezni in škodljivce, atraktivni habitus ... ter spremenjene klimatske razmere);
- ◉ opažamo, da bolj, ko je rastlina selekcionirana, bolj je občutljiva na bolezni in škodljivce; Večji kot je **eksot**, bolj občutljiva vrsta (sorta) je na razmere v okolju;
- ◉ Danes imajo rastline bistveno krajšo življenjsko dobo (poškodbe zaradi vremena, ne prilagojenost);
- ◉ S prometom rastlin, potujejo tudi bolezni in škodljivci (ovelosti, fitoftore, sušenje poganjkov ...) - klek, lovorikovec, pušpan ...

NEKETARE POSEBNOSTI, KI SO POSTALE ŽE VSAKDANJE V VRTOVIH

DOLGOROČNE REŠITVE

- ◉ Uporaba avtohtone drevnine;
- ◉ Pravila za javne površine (parkirišča, nakupovalni centri ..): zelene strehe, prekrivanje tal, ozelenitve fasad;
- ◉ Uporaba velikih dreves v mestnih središčih, ki bodo nudila debelo senco;
- ◉ Pomembna je dobra priprava tal in debeli sloj prsti, kar pa je v urbanih središčih dostikrat težko;
- ◉ Utrjene rastline domače proizvodnje ali uvoz iz bližnjih držav;
- ◉ Strokovna nadaljnja oskrba (kataster dreves, ustrezna poklicna usposobljenost izvajalcev).

Hvala za pozornost.
peter.ribic@bc-naklo.si

